

Rapportage
e-Health onderzoek

*Resultaten klantenpanel
De Friesland Zorgverzekeraar (DFZ)*

Inhoud

Samenvatting	3
1. Inleiding	5
2. Methode	5
2.1 Vragenlijst	5
2.2 Steekproef en representativiteit	6
2.3 Respons	6
2.4 Dataverzameling	6
2.5 Leeswijzer	6
3. Over uzelf	7
4. Internet en gezondheid	8
5. Contact met de huisarts	10
6. Contact met de fysiotherapeut	12
7. Contact met de medisch specialist	14
8. Contact met de GGZ hulpverlener	16
9. Mogelijke problemen bij gezondheid en zorg	19
10. Mogelijke voordelen van internet voor uzelf	20
11. Belemmeringen	22
12. Mantelzorg	23
13. Gebruik van internet	25
14. Vergelijking met landelijk onderzoek	30
15. Conclusie	31
Bijlage I:	
Resultaten naar leeftijd	31

Uitvoerende organisaties

Zorgbelang Fryslân
ZorgfocuZ B.V.

In samenwerking met

De Friesland Zorgverzekeraar

Contactpersonen

Mevr. H. Hollander (Zorgbelang Fryslân)
Dhr. D. Kremer (ZorgfocuZ)

Rapportage: e-Health onderzoek

Resultaten klantenpanel De Friesland Zorgverzekeraar (DFZ)

Samenvatting

1. Onderzoeksvraag

Het onderzoek onder het klantenpanel moet DFZ en Zorgbelang meer inzicht geven in het gebruik van e-Health en wensen die er op dit gebied zijn in Friesland.

2. Onderzoeksmethode

Om het gebruik van e-Health toepassingen en behoeften op dit gebied te onderzoeken is er een vragenlijst ontwikkeld. Het gaat hier om de vragenlijst 'Internet en Gezondheid' die ontwikkeld is door het NIVEL. Zorgbelang Fryslân heeft toestemming gekregen de vragenlijst ook in Friesland uit te zetten. In de vragenlijst worden verschillende onderwerpen met betrekking tot internet en gezondheid bevestigd.

3. Opmerkingen over representativiteit

Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%, een maximale steekproefmarge van 5% (standaard bij dit type onderzoek) en een Fries inwonertal van 620.361 in december 2015 ^{1*} is het minimale vereiste aantal compleet ingevulde vragenlijsten om te komen tot een representatief beeld 384. Met 557 ingevulde vragenlijsten kan gesteld worden dat aan deze eis is voldaan.

4. Belangrijke resultaten

Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijke resultaten van dit onderzoek. Wij doen dat hier zonder de verzamelde statistische gegevens op nieuw op te sommen. Daarvoor verwijzen wij naar de desbetreffende paragrafen. Puntsgewijs zijn de resultaten:

1. Als de respondenten informatie via internet over gezondheid en zorg zoeken, dan wordt er voornamelijk gezocht naar informatie over een ziekte of behandeling of over voeding en bewegen. (tabel 4.1)
2. Het merendeel van de respondenten staat afwijzend tegenover zelfzorg via internet. (tabel 4.2)
3. Opvallend is dat de meeste respondenten niet weten of het mogelijk is via internet een afspraak te maken, herinnering te ontvangen voor afspraak, aanvragen herhaalrecepten, vragen te stellen en inzage te hebben in medische gegevens die de huisarts bijhoudt. (tabel 5.5)
4. Rond de helft van de respondenten verlangt naar de volgende e-health opties bij de huisarts: 1. via internet een afspraak maken, 2. een herinnering ontvangen voor afspraak 3. aanvragen herhaalrecept 4. vraag stellen aan de huisarts en 5. het huisartsendossier inzien. (tabel 5.6)
5. De meeste respondenten weten niet of zij het internet kunnen gebruiken voor hun contact met de fysiotherapeut. (tabel 6.2)
6. Het afgelopen jaar heeft er via internet vrijwel geen contact plaatsgevonden met de fysiotherapeut. (tabel 6.3)
7. Het merendeel van de respondenten geeft wel aan contact te willen met de fysiotherapeut via internet om een afspraak te maken, medische gegevens in te zien en via e-mail of sms/website een herinnering te ontvangen of een vraag te stellen aan de fysiotherapeut. (tabel 6.3)
8. De meeste respondenten weten niet of zij het internet kunnen gebruiken voor hun contact met de specialist. (tabel 7.2)
9. Het merendeel van de respondenten geeft wel aan contact te willen met de specialist via internet om een afspraak te maken, medische gegevens in te zien en via e-mail of sms/website een herinnering te ontvangen of een vraag te stellen. (tabel 7.3)
10. De meeste respondenten weten niet of zij het internet kunnen gebruiken voor hun contact met de GGZ-hulpverlener. (tabel 8.4)
11. Het merendeel van de respondenten geeft wel aan contact te willen met de GGZ-hulpverlener via internet om een afspraak te maken, medische gegevens in te zien en via e-mail of sms/website een herinnering te ontvangen of een vraag te stellen aan de fysiotherapeut. (tabel 8.4)
12. Een derde van de respondenten geeft aan dat ze het als een probleem ervaren dat ze speciaal de deur uit moeten om een zorgverlener te spreken. (tabel 9.1)

^{1*} CBS Statistiek Bevolking (bewerking ABF Research BV) (2015).
Geraadpleegd op 21-03-2016 via <http://www.friessociaalplanbureau.nl/iframe/bevolking>

13. Dertig procent van de respondenten geeft aan niet de mogelijkheid te hebben om zelf hun zorgdossier digitaal of op papier te controleren. (tabel 9.1)
14. Veertig procent geeft aan dat zij niet genoeg mogelijkheden heeft om zelf actief de eigen gezondheidssituatie te controleren. (tabel 9.1)
15. De respondenten noemen als top vijf van hun e-health wensen de volgende opties: 1. opzoeken van medische informatie 2. recepten aanvragen 3. afspraak te maken 4. eigen medische gegevens inzien en 5. een vraag stellen aan een zorgverlener. (tabel 10.1)
16. De top drie van responderende mantelzorgers is 1. het zoeken van informatie op een website over zorg en ondersteuning 2. via internet een afspraak maken met een zorgverlener voor de persoon voor wie zij zorgen en 3. via het internet recepten aanvragen of medische hulpmiddelen bestellen voor de persoon waarvoor men zorgt. (tabel 12.2)
17. Een vergelijking met de landelijke NIVEL/Nictiz enquête levert een gemengd beeld op. Friesland loopt niet voor en niet achter op de rest van Nederland. Ter illustratie volgen hier twee vergelijkingen. 1. Respondenten van DFZ noemen het 'via internet een afspraak maken met de zorgverlener' minder vaak als voordeel (35,4 procent t.o.v. 41 procent landelijk). 2. Respondenten van DFZ geven minder vaak aan dat zij belemmerende factoren ervaren bij het gebruik van internet (5,7 procent t.o.v. 32 procent landelijk).
18. Mensen tot 60 jaar zijn enthousiaster over het gebruik van e-Health dan 60 plussers. (bijlage 1)

Wij maken bij het interpreteren van deze resultaten twee voorbehouden. Ten eerste: wij namen de enquête af via het internet. Het is daarom waarschijnlijk dat in de responsgroep de niet-internet gebruikers ontbreken. Die zitten in de non-responsgroep. Het beeld dat deze enquête oproept, is daarom vertekend. Het tweede voorbehoud betreft de meetmethode. Het meten van wensen en behoeften wil nog niet zeggen dat respondenten daadwerkelijk gebruik gaan maken van een e-Health aanbod. Het zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat zij uit gewoonte of vanwege gebruikers onvriendelijke software toch telefonisch afspraken blijven maken ook al hebben ze online als alternatief.

De resultaten van deze enquête zijn daarom niet hard genoeg om algemene beleidswijzigingen voor te stellen bij zorgprofessionals, zorgverzekeraars en gemeenten. Wel dringen wij aan op meer experimenten met e-Health. Zorgbelang Fryslân beveelt aan dat ook e-Health wordt opgenomen in het inkoopbeleid en DFZ e-Health stimuleert/faciliteert.

De resultaten sluiten aan bij de Toekomstvisie van de zorgverzekeraar De Friesland 'Zorg Dichtbij'.

1. Inleiding

ZorgfocuZ heeft in de maanden januari en februari 2016 voor Zorgbelang Fryslân en De Friesland Zorgverzekeraar (DFZ) de vragenlijst 'Internet en gezondheid' uitgezet, onder het klantenpanel van DFZ. Dit rapport bevat de uitkomsten van het vragenlijstonderzoek.

Doel van het onderzoek

Het onderzoek onder het klantenpanel moet DFZ en Zorgbelang meer inzicht geven in het gebruik van e-Health en wensen die er op dit gebied zijn in Friesland.

2. Methode

2.1 Vragenlijst

Om het gebruik van e-Health toepassingen en behoeften op dit gebied te onderzoeken is er een vragenlijst ontwikkeld. Het gaat hier om de vragenlijst 'Internet en Gezondheid' die ontwikkeld is door het NIVEL. Zorgbelang Fryslân heeft toestemming gekregen de vragenlijst ook in Friesland uit te zetten. In de vragenlijst worden verschillende onderwerpen met betrekking tot internet en gezondheid bevraagd. De onderwerpen die aan bod komen zijn:

- Zoeken van informatie via internet over gezondheid en zorg
- Zelfzorg via internet
- Contact met de huisarts
- Contact met de fysiotherapeut
- Contact met medisch specialist
- Contact met GGZ-hulpverlener
- Mogelijke problemen bij gezondheid en zorg
- Mogelijke voordelen van internet voor uzelf
- Belemmerende factoren bij gebruik van internet voor gezondheid en zorg
- Mantelzorg
- Gebruik van internet in het algemeen

Tabel 2.1 Representativiteit leeftijd

	Steekproef		Respons		Friesland ^{2*}		DFZ	
	n	%	n	%	n	%	n	%
0-17	0	0,0	1	0,2	109.603	17,7	0	0,0
18-24	322	6,3	8	1,5	52.460	8,5	27.313	8,7
25-44	1967	38,6	67	12,2	148.255	23,9	89.327	28,5
45-64	2057	40,4	257	47,0	184.074	29,7	116.076	37,1
65-74	542	10,6	162	29,6	72.743	11,7	45.756	14,6
75-84	180	3,5	48	8,8	38.769	6,2	25.771	8,2
85+	26	0,5	4	0,7	14.457	2,3	8.996	2,9
Totaal	5094	100	547	100	620.361	100	313.239	100

^{2*} CBS Statistiek Bevolking (bewerking ABF Research BV) (2015).
Geraadpleegd op 21-03-2016 via <http://www.friessociaalplanbureau.nl/iframe/bevolking>

2.2 Steekproef en representativiteit

Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%, een maximale steekproefmarge van 5% (standaard bij dit type onderzoek) en een Fries inwonertal van 620.361 in december 2015 ^{2*} is het minimale vereiste aantal compleet ingevulde vragenlijsten om te komen tot een representatief beeld 384. Met 557 ingevulde vragenlijsten kan gesteld worden dat aan deze eis is voldaan.

Representativiteit steekproef voor verzekerden DFZ

- De leeftijdsgroep 0-17 is niet meegenomen in dit onderzoek;
- De leeftijdsgroepen van 18-24, en 65+ zijn ondervertegenwoordigd;
- De leeftijdsgroepen 25-44 en 45-64 zijn oververtegenwoordigd.

Representativiteit steekproef voor bevolking provincie Friesland

- De leeftijdsgroepen 0-17, 18-24 en 65+ zijn ondervertegenwoordigd.

Representativiteit respons

- Als het gaat om de respons dan zien we dat de leeftijdsgroepen 0-17, 18-24 25-44 en 85+ ondervertegenwoordigd zijn t.o.v. Friesland en verzekerden bij DFZ.
- De leeftijdsgroepen 45-64 en 65-74 zijn oververtegenwoordigd t.o.v. Friesland en verzekerden bij DFZ.

2.3 Respons

In totaal zijn 5097 panelleden van DFZ uit Friesland aangeschreven. Hiervan hebben 557 de vragenlijst ingevuld. Het responspercentage komt daarmee neer op 10,9 procent.

2.4 Dataverzameling

De vragenlijst is via de online-enquêtetool van ZorgfocuZ uitgezet onder de steekproef die getrokken is door DFZ. Op maandag 25 januari is de eerste uitnodiging per e-mail verzonden door DFZ, op woensdag 17 februari is de dataverzameling gesloten. De panelleden hebben in de tussentijd één keer een herinnering ontvangen.

2.5 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken rapporteren wij de resultaten van het onderzoek. Per vraag zijn de resultaten in zowel aantallen als percentages vermeld. De vragen zijn gerapporteerd in de volgorde als waarin ze in de vragenlijst aan bod kwamen.

3. Over uzelf

Vanaf dit hoofdstuk worden de resultaten van het panelonderzoek gepresenteerd. Omdat niet iedere respondent alle vragen heeft ingevuld, zullen deze aantallen niet altijd optellen tot het totaal van 557. De genoemde percentages zijn gebaseerd op het aantal correct ingevulde antwoorden op de betreffende vraag. Percentages per vraag tellen dus altijd op tot 100%, ook wanneer een vraag door minder dan 557 respondenten is ingevuld. De resultaten zijn in frequentietabellen gerapporteerd.

Tabel 3.1 Wat is uw leeftijd

	Aantal	Percentage
0-20	3	0,5
20-39	50	9,1
40-64	280	51,2
64-79	192	35,1
80 jaar of ouder	22	4,0
Totaal	547	100
Gemiddelde leeftijd	59,2 jaar	

Tabel 3.2 Wat is uw hoogst voltooide opleiding?

	Aantal	Percentage
Lagere school / basisonderwijs	23	4,3
LBO, VBO, LTS, LHNO, VMBO	77	14,4
MAVO, VMBO-t, MBO-kort	63	11,8
MBO, MTS, MEAO	174	32,5
HAVO, VWO, Gymnasium	38	7,1
HBO, HEAO, PABO, HTS	135	25,2
Universiteit	25	4,7
Totaal	535	100

- De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 59,2 jaar en de meeste leden hebben een MBO, MTS, MEAO of HBO, HEAO, PABO, HTS opleiding gevolgd.

4. Internet en gezondheid

In het tweede thema van de vragenlijst zijn er verschillende vragen voorgelegd over het zoeken van informatie via internet over gezondheid en zorg. In onderstaande tabellen staan de resultaten weergegeven.

Tabel 4.1 Het afgelopen jaar heb ik:

	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
Via internet informatie gezocht over een ziekte of behandeling	97 (17,5%)	319 (57,6%)	53 (9,6%)	53 (9,6%)	32 (5,8%)
Via internet informatie gezocht over of ik met een bepaald probleem naar mijn huisarts zou moeten gaan	93 (17,1%)	143 (26,3%)	114 (21,0%)	137 (25,2%)	57 (10,5%)
Via internet informatie gezocht over voeding of bewegen	83 (15,2%)	235 (43,0%)	100 (18,3%)	99 (18,1%)	30 (5,5%)
Aan mijn zorgverlener informatie voorgelegd die ik op internet heb gevonden	60 (11,0%)	32 (5,9%)	155 (28,5%)	226 (41,6%)	70 (12,9%)
Via internet informatie gezocht om een keuze te kunnen maken voor een bepaalde zorgverlener of zorginstelling	71 (13,1%)	92 (16,9%)	125 (23,0%)	194 (35,7%)	62 (11,4%)

Als de respondenten informatie via internet over gezondheid en zorg zoeken, dan wordt voornamelijk gezocht naar informatie over een ziekte of behandeling of over voeding en bewegen.

Tabel 4.2 Deze vragen gaan over zelfzorg via internet. Het afgelopen jaar heb ik:

	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
Zelf gegevens bijgehouden over mijn gezondheid via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	27 (4,9%)	64 (11,7%)	175 (31,9%)	231 (42,1%)	52 (9,5%)
Zelf gegevens bijgehouden over mijn voeding en/of dieet via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	26 (4,8%)	51 (9,4%)	193 (35,5%)	222 (40,9%)	51 (9,4%)
Een apparaat of mobiele app gebruikt dat mijn lichamelijke activiteit bijhoudt, zoals een stappenteller bijv. tijdens het sporten	25 (4,6%)	93 (17,0%)	188 (34,4%)	186 (34,0%)	55 (10,1%)
Zelf gegevens bijgehouden over mijn doktersbezoeken en/of behandelingen via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	12 (2,2%)	45 (8,2%)	194 (35,5%)	218 (39,9%)	78 (14,3%)
Zelf gezondheidswaarden gemeten (zoals gewicht of bloeddruk) en deze waarden bijgehouden via internet of met een app op mijn telefoon of tablet	11 (2,0%)	97 (17,6%)	164 (29,8%)	212 (38,5%)	66 (12,0%)
Een apparaat gebruikt dat geregeld gezondheidswaarden (zoals bloeddruk of bloedsuikerwaarden) meet en verstuurt naar mijn zorgverlener of het ziekenhuis	12 (2,2%)	31 (5,7%)	178 (32,5%)	239 (43,6%)	88 (16,1%)
Een automatische herinnering om medicijnen in te nemen ingesteld op mijn telefoon	8 (1,5%)	37 (6,8%)	177 (32,4%)	236 (43,1%)	89 (16,3%)
Via internet een psychologische zelftest gedaan	37 (6,8%)	12 (2,2%)	235 (43,4%)	218 (40,3%)	39 (7,2%)
Via een website (anoniem) een behandeling gevolgd voor psychologische problemen	11 (2,0%)	3 (0,5%)	281 (51,4%)	223 (40,8%)	29 (5,3%)
Deelgenomen aan een discussiegroep over gezondheidsproblemen via internet, bijv. met lotgenoten	13 (2,4%)	7 (1,3%)	267 (49,0%)	228 (41,8%)	30 (5,5%)
Een computerspel (game) gespeeld om gezond(er) gedrag aan te leren of om beter te leren omgaan met de gevolgen van een ziekte	5 (0,9%)	11 (2,0%)	257 (47,2%)	229 (42,0%)	43 (7,9%)

Het merendeel van de respondenten staat afwijzend tegenover zelfzorg via internet, of weet niet of zij hier gebruik van willen maken.

5. Contact met de huisarts

In het derde thema van de vragenlijst komt het contact met de huisarts aan de orde. In dit thema zijn er vragen voorgelegd over informatie die men op internet opzoekt en of op basis van deze informatie een bezoek aan de huisarts is gebracht of juist is afgezien van een bezoek. Ook is gevraagd of er contact is geweest met de huisarts en op welke manier(en) dit contact heeft plaatsgevonden.

Tabel 5.1

Heeft u het afgelopen jaar wel eens afgezien van een bezoek aan de huisarts door informatie van internet?

	Aantal	Percentage
N.v.t., geen informatie op internet gezocht voor bezoek aan de huisarts	160	28,7
Nee, dat is nooit voorgekomen	328	58,9
Ja, dat is het afgelopen jaar één keer voorgekomen	52	9,3
Ja, dat is het afgelopen jaar meer dan één keer voorgekomen	17	3,1
Totaal	557	100

58,9 procent van de respondenten heeft het afgelopen jaar niet afgezien van een bezoek aan de huisarts door informatie van het internet. Bij 12,4 procent is het afgelopen jaar een of meer dan een keer voorgekomen dat ze hebben afgezien van een bezoek aan de huisarts door informatie van internet.

Tabel 5.2

Heeft u het afgelopen jaar wel eens besloten om wel naar de huisarts te gaan door informatie die u op internet heeft gelezen, terwijl u dat vooraf niet van plan was?

	Aantal	Percentage
Nee, nooit	484	87,4
Ja, dat is het afgelopen jaar één keer voorgekomen	62	11,2
Ja, dat is het afgelopen jaar meer dan één keer voorgekomen	8	1,4
Totaal	554	100

12,6 procent van de respondenten heeft aangegeven het afgelopen jaar wel eens naar de huisarts te zijn gegaan door informatie op het internet.

Tabel 5.3 *Zo ja, wat was toen de uitkomst van het bezoek aan de huisarts?*

	Aantal	Percentage
De uitkomst was dat een behandeling (nog) niet nodig was	14	20,0
De uitkomst was dat een behandeling (nog) niet mogelijk was	1	1,4
De uitkomst was dat de huisarts mij medicatie of een andere behandeling heeft voorgeschreven	29	41,4
De uitkomst was dat de huisarts mij heeft doorverwezen naar een andere zorgverlener	26	37,1
Totaal	70	100

De meeste respondenten geven aan dat na het bezoek medicatie of een andere behandeling voorgeschreven is (41,4%).

Tabel 5.4 *Had u het afgelopen jaar contact met een huisarts, voor uzelf of voor een gezinslid?*

	Aantal	Percentage
Nee, ik had het afgelopen jaar geen contact met een huisarts	132	23,7
Ja, ik had het afgelopen jaar één keer contact met een huisarts	155	27,9
Ja, ik had het afgelopen jaar vaker contact met een huisarts	269	48,4
Totaal	556	100

Tabel 5.5 Welke van de volgende manieren om contact te hebben zijn mogelijk bij uw huisarts?

	Niet mogelijk	Weet niet of dit mogelijk is	Wel mogelijk
Via internet een afspraak maken met mijn huisarts	157 (38,2%)	195 (47,4%)	59 (14,4%)
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn huisarts	145 (36,0%)	235 (58,3%)	23 (5,7%)
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn huisarts	76 (18,7%)	180 (44,2%)	151 (37,1%)
Via e-mail of een website een vraag stellen aan mijn huisarts	102 (25,1%)	250 (61,6%)	54 (13,3%)
Via internet mijn medische gegevens inzien die mijn huisarts bijhoudt	114 (28,1%)	276 (68,0%)	16 (3,9%)
Via internet een gesprek voeren met mijn huisarts waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	157 (38,8%)	242 (59,8%)	6 (1,5%)

Opvallend is dat een substantieel deel van de respondenten niet weet of het mogelijk is via internet een afspraak te maken, een herinnering te ontvangen voor afspraak, vragen te stellen via de mail of website, inzage te hebben in medische gegevens die de huisarts bijhoudt. De meeste respondenten geven aan dat het niet mogelijk is om via internet een gesprek te voeren met de huisarts waarbij men elkaar kan zien, of niet te weten dat deze mogelijkheid bestaat. 37,1 procent van de respondenten geeft wel aan dat het mogelijk is om via internet een herhaalrecept aan te vragen bij de huisarts.

Tabel 5.6 Wij vragen u om per manier aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte in het afgelopen jaar

	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
Via internet een afspraak maken met mijn huisarts	9 (2,2%)	12 (2,9%)	80 (19,3%)	118 (28,4%)	196 (47,2%)
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn huisarts	5 (1,2%)	2 (0,5%)	78 (19,0%)	118 (28,8%)	207 (50,5%)
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn huisarts	19 (4,5%)	101 (24,1%)	51 (12,2%)	66 (15,8%)	182 (43,4%)
Via e-mail of een website een vraag stellen aan mijn huisarts	11 (2,7%)	8 (1,9%)	10 (2,4%)	117 (28,3%)	177 (42,9%)
Via internet mijn medische gegevens inzien die mijn huisarts bijhoudt	4 (1,0%)	1 (0,2%)	66 (15,9%)	107 (25,8%)	237 (57,1%)
Via internet een gesprek voeren met mijn huisarts waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	2 (0,5)	1 (0,2%)	143 (34,6%)	172 (41,6%)	95 (23,0%)

In bovenstaande tabel wordt per manier gevraagd of er in het afgelopen jaar gebruik van is gemaakt. Hieruit komt naar voren dat vooral gebruik is gemaakt van het via internet aanvragen van een herhaalrecept. Ongeveer de helft van de respondenten zou wel via internet een afspraak willen maken (47,2%), een herinnering willen ontvangen voor afspraak (50,5%), herhalingsrecept via internet aanvragen (43,4%), een vraag stellen via mail of website aan de huisarts (42,9%) en via internet medische gegevens inzien die de huisarts bijhoudt (57,1%).

6. Contact met de fysiotherapeut

Het vierde thema gaat in op het contact met de fysiotherapeut. Hierover zijn vragen gesteld zoals of er het afgelopen jaar contact is geweest met een fysiotherapeut en op welke manieren contact mogelijk is en op welke manieren daadwerkelijk contact is geweest met de fysiotherapeut.

Tabel 6.1 Had u het afgelopen jaar contact met een fysiotherapeut?

	Aantal	Percentage
Nee, ik had het afgelopen jaar geen contact met een fysiotherapeut	378	68,2
Ja, ik had het afgelopen jaar één keer contact met een fysiotherapeut	30	5,4
Ja, ik had het afgelopen jaar vaker contact met een fysiotherapeut	146	26,4
Totaal	554	100

31,8% van de respondenten heeft het afgelopen jaar contact gehad met een fysiotherapeut. Aan deze leden zijn de volgende twee vragen gesteld.

Tabel 6.2 Welke van de volgende manieren om contact te hebben zijn mogelijk bij uw fysiotherapeut?

	Niet mogelijk	Weet niet of dit mogelijk is	Wel mogelijk
Via internet een afspraak maken met mijn fysiotherapeut	42 (24,9%)	98 (58,0%)	29 (17,2%)
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn fysiotherapeut	36 (21,3%)	97 (57,4%)	36 (21,3%)
Via e-mail of een website een vraag stellen aan mijn fysiotherapeut	32 (18,8%)	108 (63,5%)	30 (17,6%)
Via internet mijn medische gegevens inzien die mijn fysiotherapeut bijhoudt	39 (22,9%)	124 (72,9%)	7 (4,1%)
Via internet een gesprek voeren met mijn fysiotherapeut waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	51 (30,0%)	114 (67,1%)	5 (2,9%)
Via internet een behandeling volgen bij mijn fysiotherapeut	44 (25,9%)	119 (70,0%)	7 (4,1%)

De meesten hebben aangegeven niet te weten of zij het internet kunnen gebruiken voor hun contact met de fysiotherapeut.

Tabel 6.3 Hieronder staan een aantal manieren om contact te hebben met de fysiotherapeut. Wij vragen u om per manier aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte in het afgelopen jaar.

	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
Via internet een afspraak maken met mijn fysiotherapeut	14 (8,1%)	11 (6,4%)	40 (23,1%)	34 (19,7%)	74 (42,8%)
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn fysiotherapeut	6 (3,5%)	16 (9,4%)	35 (20,5%)	38 (22,2%)	76 (44,4%)
Via e-mail of een website een vraag stellen aan mijn fysiotherapeut	8 (4,7%)	7 (4,1%)	44 (25,7%)	48 (28,1%)	64 (37,4%)
Via internet mijn medische gegevens inzien die mijn fysiotherapeut bijhoudt	0 (0,0%)	0 (0,0%)	41 (24,0%)	43 (25,1%)	87 (50,9%)
Via internet een gesprek voeren met mijn fysiotherapeut waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	0 (0,0%)	1 (0,6%)	65 (38,0%)	68 (39,8%)	37 (21,6%)
Via internet een behandeling volgen bij mijn fysiotherapeut	0 (0,0%)	1 (0,6%)	70 (40,9%)	63 (36,8%)	37 (21,6%)

Het afgelopen jaar heeft er via internet vrijwel geen contact plaatsgevonden met de fysiotherapeut. Het merendeel van de respondenten geeft wel aan contact te willen met de fysiotherapeut via internet om een afspraak te maken, medische gegevens in te zien en via e-mail of sms/website een herinnering te ontvangen of een vraag te stellen aan de fysiotherapeut.

7. Contact met de medisch specialist

Het vijfde thema gaat in op het contact met de medisch specialist in een ziekenhuis. Is er het afgelopen jaar contact geweest met een medisch specialist en hoe heeft dit contact plaatsgevonden?

Tabel 7.1 Had u het afgelopen jaar contact met een medisch specialist in een ziekenhuis?

	Aantal	Percentage
Nee, ik heb het afgelopen jaar geen contact gehad met een medisch specialist	258	49,2
Ja, ik had het afgelopen jaar één keer contact met een medisch specialist	92	17,6
Ja, ik had het afgelopen jaar vaker contact met een medisch specialist	174	33,2
Totaal	524	100

50,8 procent van de respondenten heeft het afgelopen jaar contact gehad met een medisch specialist in een ziekenhuis. Aan hen zijn de onderstaande twee vragen gesteld, om na te gaan op welke manieren contact met de medisch specialist mogelijk is en daadwerkelijk heeft plaatsgevonden.

Tabel 7.2 Welke van de volgende manieren om contact te hebben zijn mogelijk bij uw medisch specialist?

	Niet mogelijk	Weet niet of dit mogelijk is	Wel mogelijk
Via internet een afspraak maken met mijn medisch specialist	51 (19,6%)	173 (66,5%)	36 (13,8%)
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn medisch specialist	37 (14,5%)	166 (65,1%)	52 (20,4%)
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn medisch specialist	36 (14,2%)	205 (80,7%)	13 (5,1%)
Via e-mail of een website een vraag stellen aan mijn medisch specialist	45 (17,7%)	190 (74,8%)	19 (7,5%)
Via internet mijn medische gegevens inzien die mijn medisch specialist bijhoudt	41 (16,3%)	196 (78,1%)	14 (5,6%)
Via internet een gesprek voeren met mijn medisch specialist waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	55 (21,7%)	192 (75,9%)	6 (2,4%)

De meeste respondenten hebben aangegeven niet te weten of het mogelijk is via internet een afspraak te maken, een e-mail of sms te ontvangen als herinnering voor een afspraak, herhaalrecept aan te vragen, via e-mail of website een vraag te stellen, via internet medische gegevens in te zien of een gesprek te voeren waarbij men elkaar kan zien.

Tabel 7.3 Wij vragen u om per manier aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte in het afgelopen jaar

	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
Via internet een afspraak maken met mijn medisch specialist	6 (2,3%)	5 (1,9%)	57 (22,0%)	81 (31,3%)	110 (42,5%)
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn medisch specialist	9 (3,5%)	22 (8,5%)	51 (19,8%)	63 (24,4%)	113 (43,8%)
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn medisch specialist	1 (0,4%)	4 (1,6%)	53 (20,7%)	78 (30,5%)	120 (46,9%)
Via e-mail of een website een vraag stellen aan mijn medisch specialist	6 (2,3%)	3 (1,2%)	60 (23,3%)	82 (31,9%)	106 (41,2%)
Via internet mijn medische gegevens inzien die mijn medisch specialist bijhoudt	1 (0,4%)	9 (3,5%)	56 (21,8%)	61 (23,7%)	130 (50,6%)
Via internet een gesprek voeren met mijn medisch specialist waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	0 (0,0%)	1 (0,4%)	89 (34,9%)	108 (42,4%)	57 (22,4%)

Ongeveer de helft van de respondenten geeft aan via internet een afspraak te willen maken, een vraag te willen stellen, een herinnering te willen ontvangen voor een afspraak en een herhaalrecept aan te willen vragen.

50,6 procent wil de medische gegevens inzien die de medisch specialist bijhoudt. Een vijfde wil via internet een gesprek face to face voeren met de specialist.

8. Contact met de GGZ hulpverlener

In het zesde thema is het contact met de GGZ Hulpverlener aan bod gekomen. In dit thema is als eerste gevraagd hoe de leden hun geestelijke/psychische gezondheid zouden noemen. Vervolgens is er gevraagd of er contact is geweest met een GGZ-hulpverlener en op welke manier(en) dit contact heeft plaatsgevonden.

Tabel 8.1 Hoe zou u over het algemeen uw geestelijke / psychische gezondheid noemen?

	Aantal	Percentage
Uitstekend	125	22,5
Zeer goed	170	30,6
Goed	211	38,0
Matig	40	7,2
Slecht	9	1,6
Totaal	555	100

Tabel 8.2 Had u het afgelopen jaar contact met een hulpverlener voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ), bijvoorbeeld een praktijkondersteuner van de huisarts, een psycholoog, psychotherapeut of psychiater?

	Aantal	Percentage
Nee, ik heb het afgelopen jaar geen contact gehad met een GGZ-hulpverlener en heb dit ook niet overwogen	464	89,4
Nee, ik heb het afgelopen jaar geen contact gehad met een GGZ-hulpverlener, maar ik heb dit wel overwogen	20	3,9
Ja, ik heb het afgelopen jaar één keer contact gehad met een GGZ-hulpverlener	11	2,1
Ja, ik heb het afgelopen jaar meerdere keren contact gehad met een GGZ-hulpverlener	24	4,6
Totaal	519	100

6,7 procent van de respondenten heeft het afgelopen jaar contact gehad met een hulpverlener voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Aan deze respondenten zijn de onderstaande vijf vragen gesteld.

Tabel 8.3 Met welke GGZ-hulpverlener had u het afgelopen jaar het meest contact?

	Aantal	Percentage
Praktijkondersteuner van de huisarts (POH-GGZ)	11	32,4
Psycholoog	11	32,4
Psychotherapeut	4	11,8
Psychiater	3	8,8
Andere hulpverlener	5	14,7
Totaal	34	100

- Andere hulpverleners (CIZ, Ouderenpsychiater, PAAZ, Thuisbegeleider, Woonbegeleiding)

Tabel 8.4 Welke van de volgende manieren om contact te hebben zijn mogelijk bij uw GGZ-hulpverlener?

	Niet mogelijk	Weet niet of dit mogelijk is	Wel mogelijk
Via internet een afspraak maken met mijn GGZ-hulpverlener	9 (25,7%)	21 (60,0%)	5 (14,3%)
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn GGZ-hulpverlener	8 (22,9%)	15 (42,9%)	12 (34,3%)
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn GGZ-hulpverlener	8 (23,5%)	20 (58,8%)	6 (17,6%)
Via e-mail of een website een vraag stellen aan mijn GGZ-hulpverlener	8 (23,5%)	16 (47,1%)	10 (29,4%)
Via internet mijn medische gegevens inzien die mijn GGZ-hulpverlener bijhoudt	8 (23,5%)	18 (52,9%)	8 (23,5%)
Via internet een gesprek voeren met mijn GGZ-hulpverlener waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	13 (38,2%)	20 (58,8%)	1 (2,9%)

De meeste respondenten hebben aangegeven niet te weten of het mogelijk is via internet een afspraak te maken, een e-mail of sms te ontvangen als herinnering voor een afspraak, herhaalrecept aan te vragen, via e-mail of website een vraag te stellen, via internet medische gegevens in te zien of een gesprek te voeren waarbij men elkaar kan zien.

Tabel 8.5

Hieronder staan een aantal manieren om contact te hebben met een hulpverlener van de GGZ. Wij vragen u om per manier aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte in het afgelopen jaar.

	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
Via internet een afspraak maken met mijn GGZ-hulpverlener	1 (2,9%)	3 (8,8%)	7 (20,6%)	5 (14,7%)	18 (52,9%)
Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn GGZ-hulpverlener	0 (0,0%)	10 (28,6%)	5 (14,3%)	5 (14,3%)	15 (42,9%)
Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn GGZ-hulpverlener	0 (0,0%)	4 (11,8%)	9 (26,5%)	6 (17,6%)	15 (44,1%)
Via e-mail of een website een vraag stellen aan mijn GGZ-hulpverlener	1 (2,9%)	5 (14,7%)	4 (11,8%)	9 (26,5%)	15 (44,1%)
Via internet mijn medische gegevens inzien die mijn GGZ-hulpverlener bijhoudt	2 (5,9%)	5 (14,7%)	5 (14,7%)	4 (11,8%)	18 (52,9%)
Via internet een gesprek voeren met mijn GGZ-hulpverlener waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	0 (0,0%)	0 (0,0%)	14 (41,2%)	15 (44,1%)	5 (14,7%)

De meeste respondenten hebben geen gebruik gemaakt van e-Health mogelijkheden bij de GGZ-hulpverlener. Ongeveer de helft van de respondenten geeft aan dit wel graag te willen.

Tabel 8.6 Welke van de volgende behandelingen zijn mogelijk bij uw GGZ-hulpverlener met wie u het afgelopen jaar het meest contact had?

	Niet mogelijk	Weet niet of dit mogelijk is	Wel mogelijk
Een behandeling waarbij ik mijn GGZ-hulpverlener in levende lijve ontmoet, en geen online behandeling volg	3 (8,6%)	8 (22,9%)	24 (68,6%)
Een behandeling waarbij ik mijn GGZ-hulpverlener in levende lijve ontmoet, en ook een online behandeling volg	6 (17,1%)	22 (62,9%)	7 (20,0%)
Een behandeling waarbij ik mijn GGZ-hulpverlener nooit in levende lijve ontmoet, en alleen een online behandeling volg.	13 (37,1%)	19 (54,3%)	3 (8,6%)

Tabel 8.7 Welke van de volgende behandelingen heeft u het afgelopen jaar gevolgd bij een hulpverlener van de GGZ?

	Deze behandeling volg ik momenteel/ heb ik gevolgd	Deze behandeling heb ik niet gevolgd, en zou dit ook niet willen	Deze behandeling heb ik niet gevolgd, en weet ook niet of ik dit zou willen	Deze behandeling heb ik niet gevolgd, maar zou ik wel willen volgen
Een behandeling waarbij ik mijn GGZ-hulpverlener in levende lijve ontmoet, en geen online behandeling volg	25 (71,4%)	3 (8,6%)	5 (14,3%)	2 (5,7%)
Een behandeling waarbij ik mijn GGZ-hulpverlener in levende lijve ontmoet, en ook een online behandeling volg	3 (8,8%)	13 (38,2%)	13 (38,2%)	5 (14,7%)
Een behandeling waarbij ik mijn GGZ-hulpverlener nooit in levende lijve ontmoet, en alleen een online behandeling volg.	0 (0,0%)	22 (64,7%)	10 (29,4%)	2 (5,9%)

9. Mogelijke problemen bij gezondheid en zorg

In dit thema van de vragenlijst komen mogelijke problemen bij gezondheid en zorg aan de orde.

Tabel 9.1

Hieronder staat een aantal stellingen over (ondersteuning bij) uw gezondheid en zorg. Wilt u bij elke stelling aangeven of u dit voor uzelf als een probleem ervaart dat zo groot is dat u er een oplossing voor wilt vinden?

	Ja	Nee	N.v.t.
Ik ben te weinig geïnformeerd over mijn gezondheid, ziekte of behandeling	33 (6,0%)	286 (52,0%)	231 (42,0%)
Ik kan moeilijk zaken regelen op het gebied van mijn gezondheid en zorg op het tijdstip dat mij dat goed uitkomt	44 (8,0)	262 (47,7%)	243 (44,3%)
Ik kan moeilijk zaken regelen op het gebied van mijn gezondheid en zorg zonder dat ik daarvoor zelf ergens heen moet	56 (10,2%)	241 (43,8%)	253 (46,0%)
Ik moet meestal speciaal de deur uit om een zorgverlener te spreken	207 (37,7%)	131 (23,9%)	211 (38,4%)
Ik kan de zorg die ik nodig heb moeilijk in mijn leven inpassen	22 (4,0%)	227 (41,7%)	296 (54,3%)
Het is voor mij lastig om mijn zorgverleners goed te informeren over wat er eerder met mij is gebeurd op het gebied van gezondheid en zorg	38 (6,9%)	242 (44,1%)	269 (49,0%)
Ik heb niet de mogelijkheid om te controleren of wat mijn zorgverlener over mij vastlegt in zijn dossier altijd correct is	155 (28,3%)	164 (29,9%)	229 (41,8%)
Ik heb niet genoeg mogelijkheden om zelf actief mijn eigen gezondheidssituatie te controleren	83 (15,1%)	219 (39,9%)	247 (45,0%)
Ik heb te weinig inzicht in de effecten van mijn gedrag en leefstijl op mijn eigen gezondheid	40 (7,3%)	279 (50,0%)	229 (41,8%)
Ik word niet goed begrepen door anderen (vrienden, kennissen, zorgverleners) als het gaat over mijn gezondheid	47 (8,6%)	228 (41,6%)	273 (49,8%)
Ik heb niet voldoende contact met anderen in dezelfde gezondheidssituatie als ik	44 (8,1%)	206 (37,9%)	294 (54,0%)
Ik kan niet voldoende hulp krijgen bij de dingen die ik zelf niet (meer) kan	20 (3,7%)	188 (34,4%)	339 (62,0%)
Het is voor mij (bijvoorbeeld vanwege een aandoening of beperkingen) moeilijk om mijn zelfstandigheid te behouden	23 (4,2%)	199 (36,2%)	327 (59,6%)
Als er door mijn slechte gezondheid thuis iets met mij gebeurt, is er niemand die een oogje in het zeil houdt.	41 (7,5%)	195 (35,5%)	314 (57,1%)

37,7 procent van de respondenten geeft aan dat ze het als een probleem ervaren dat ze speciaal de deur uit moeten om een zorgverlener te spreken. Verder geeft 28,3 procent van de respondenten aan dat ze niet de mogelijkheid hebben om hun zorgdossier te controleren.

10. Mogelijke voordelen van internet voor uzelf

In dit thema wordt gevraagd welke voordelen computers of het internet te hebben ten aanzien van gezondheid en zorg.

Tabel 10.1 Hieronder staan 14 mogelijkheden om computers of het internet te gebruiken voor uw gezondheid en zorg. Wilt u maximaal drie nummers kiezen waarvan u vindt dat ze voor u zelf in uw huidige situatie voordeel kunnen bieden?

	Aantal	Percentage*
Opzoeken van medische informatie op een website	279	50,1
Via het internet recepten aanvragen	231	41,5
Via het internet een afspraak maken met een zorgverlener	197	35,4
Via het internet mijn eigen medische gegevens inzien bij een zorgverlener	188	33,8
Via e-mail of een website een vraag stellen aan een zorgverlener	135	24,2
Via het internet medische hulpmiddelen bestellen	59	10,6
Via internet een gesprek voeren met een zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien	29	5,2
Via het internet contact hebben met lotgenoten	15	2,7
Zelf thuis gezondheidswaarden meten (en deze waarden bijgehouden op een website of met een app)	62	11,1
Zelf via het internet een persoonlijk gezondheidsdossier bijhouden	27	4,8
Via het internet een behandeling volgen, bijvoorbeeld bij een psycholoog	8	1,4
Zelf gegevens bijhouden over mijn gezondheid op een website of met een app	33	5,9
In geval van nood met een apparaatje dat ik bij me draag een alarm verzenden naar een hulpverlener	29	5,2
Via het internet vrijwilligers vinden die mij kunnen helpen met dingen die ik zelf niet (meer) kan	9	1,6

* Het percentage o.b.v. n=557

De top 5 is:

1. Opzoeken van medische informatie op een website
2. Via het internet een recept aanvragen
3. Via het internet een afspraak maken met een zorgverlener
4. Via het internet mijn eigen medische gegevens inzien bij een zorgverlener
5. Via e-mail of een website een vraag stellen aan een zorgverlener.

Onderstaande voordelen zijn alleen aan degene voorgelegd, die dat antwoord als één van de drie voordelen heeft aangegeven. Zo hebben bijvoorbeeld 279 respondenten aangegeven dat het opzoeken van medische informatie op een website hen voordeel kan bieden. Alleen aan deze respondenten is vervolgens gevraagd welke voordelen men hier in ziet. Hierbij konden zij dan vervolgens één voordeel aankruisen.

Tabel 10.2 Welke voordelen ziet u hier in?

	Lijkt me makkelijk / bespaart tijd	Geeft mij meer regie over mijn gezondheid of mijn dagelijks leven	Voelt voor mij persoonlijk veiliger	Geeft mij betere informatie over gezondheid en zorg	Levert mij meer contacten met anderen op
1. Opzoeken van medische informatie op een website	141 (51,6%)	37 (13,6%)	8 (2,9%)	87 (31,9%)	0 (0,0%)
2. Via het internet een afspraak maken met een zorgverlener	180 (92,8%)	1 (5,7%)	1 (0,5%)	1 (0,5%)	1 (0,5%)
3. Via e-mail of een website een vraag stellen aan een zorgverlener	104 (76,5%)	14 (10,3%)	7 (5,1%)	11 (8,1%)	0 (0,0%)
4. Via internet een gesprek voeren met een zorgverlener, waarbij we elkaar kunnen zien	20 (71,4%)	2 (7,1%)	3 (10,7%)	2 (7,1%)	1 (3,6%)
5. Via het internet een behandeling volgen, bijvoorbeeld bij een psycholoog	4 (44,4%)	3 (33,3%)	1 (11,1%)	1 (11,1%)	0 (0,0%)
6. Via het internet mijn eigen medische gegevens inzien bij een zorgverlener	39 (21,1%)	79 (42,7%)	18 (9,7%)	49 (26,5%)	0 (0,0%)
7. Via het internet recepten aanvragen	211 (93,0%)	11 (4,8%)	4 (1,8%)	1 (0,4%)	0 (0,0%)
8. Via het internet medische hulpmiddelen bestellen	50 (84,7%)	6 (10,2%)	1 (1,7%)	1 (1,7%)	1 (1,7%)
9. Zelf gegevens bijhouden over mijn gezondheid op een website of met een app	7 (21,2%)	21 (63,6%)	0 (0,0%)	5 (15,2%)	0 (0,0%)
10. Zelf thuis gezondheidswaarden meten (zoals mijn gewicht en bloeddruk) en deze waarden bijgehouden op een website of met een app	25 (39,7%)	21 (33,3%)	2 (3,2%)	13 (20,6%)	2 (3,2%)
11. Zelf via het internet een persoonlijk gezondheidsdossier bijhouden	6 (22,2%)	15 (55,6%)	0 (0,0%)	6 (22,2%)	0 (0,0%)
12. Via het internet contact hebben met lotgenoten	4 (25,0%)	1 (6,3%)	2 (12,5%)	5 (31,3%)	4 (25,0%)
13. Via het internet vrijwilligers vinden die mij kunnen helpen met dingen die ik zelf niet (meer) kan	8 (88,9%)	1 (11,1%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
14. In geval van nood met een apparaatje dat ik bij me draag een alarm verzenden naar een hulpverlener	6 (20,7%)	2 (6,9%)	19 (65,5%)	1 (3,4%)	1 (3,4%)

Het lijkt gemakkelijk en het bespaart tijd is het voordeel dat de meeste respondenten hebben aangegeven. 42,7 procent die aangegeven hebben graag eigen medische gegevens via internet in te zien, zegt dat dit hen meer regie geeft over gezondheid of dagelijks leven.

11. Belemmeringen

Tabel 11.1 Ervaart u belemmerende factoren bij het gebruik van internet voor uw gezondheid en zorg?

	Aantal	Percentage
Nee	375	69,2
Weet ik niet	136	25,1
Ja, namelijk:	31	5,7
Totaal	542	100

De meeste respondenten ervaren geen belemmerende factoren bij het gebruik van internet voor gezondheid en zorg.

Tabel 11.2 Welke belemmeringen ervaart u?

	Aantal	Percentage*
Zorgen om de privacy	14	2,5
Zorgen om de betrouwbaarheid van gezondheidsinformatie via internet	5	0,9
Gebruik van internet is niet geschikt voor persoonlijk contact	10	1,8
Twijfel over de toegevoegde waarde hiervan voor mijzelf	4	0,7
Tijdsgebrek om me hierin te verdiepen	1	0,2
Gebrek aan kennis en vaardigheden om dit toe te passen	4	0,7
Onbekendheid met de mogelijkheden	3	0,5
De mogelijkheid ontbreekt bij mijn zorgverlener	2	0,4
Geen toegang tot internet	0	0,0
Gebrek aan technische ondersteuning	3	0,5
Andere belemmerende factor, namelijk	8	1,4

* Het percentage is berekend o.b.v. n=557

Andere belemmeringen zijn:

- Te weinig mogelijkheden om kwaliteit tussen specialisten te vergelijken.
- Te veel informatie op internet. Ook veel onbruikbaar. Het is ondoenlijk om daar voor je persoonlijke omstandigheden een goed onderbouwd advies te vinden. Algemene informatie is wel goed te verkrijgen.
- Gebruik helemaal geen internet.
- Ik ben gehandicapt en afhankelijk van mijn mantelzorger.
- Internet is onbetrouwbaar.
- Moet bij De Friesland inloggen met SMS. Waar ik woon is weinig bereik, dus dat lukt vaak niet.
- Persoonlijk contact.
- Visuele problemen.

12. Mantelzorg

In dit thema van de vragenlijst staat de mantelzorg centraal. Er is gevraagd of men mantelzorg verleent en welke voordelen dit kan bieden.

Tabel 12.1 Verleent u hulp (mantelzorg) aan mensen binnen of buiten uw eigen gezin of huishouden?

	Aantal	Percentage
Nee	453	83,9
Ja, acht uur per week of minder	63	11,7
Ja, meer dan acht uur per week	24	4,4
Totaal	540	100

Tabel 12.2 Wilt u maximaal drie nummers kiezen waarvan u vindt dat ze voor u zelf in uw huidige situatie als mantelzorger voordeel kunnen bieden?

	Aantal	Percentage*
1. Opzoeken van informatie op een website over zorg en ondersteuning	36	6,5
2. Via het internet een afspraak maken met een zorgverlener voor de persoon voor wie ik zorg	26	4,7
3. Via e-mail of een website een vraag stellen aan een zorgverlener over de persoon voor wie ik zorg	17	3,1
4. Via internet een gesprek voeren met een zorgverlener en/of de persoon voor wie ik zorg, waarbij we elkaar kunnen zien	9	1,6
5. Via het internet recepten aanvragen of medische hulpmiddelen bestellen voor de persoon voor wie ik zorg	29	5,2
6. Via het internet de medische gegevens van de persoon voor wie ik zorg inzien bij een zorgverlener om op de hoogte te blijven	10	1,8
7. Zelf gegevens bijhouden over de hulp die ik heb geleverd op een website of met een app	7	1,3
8. Via het internet contact hebben met familieleden over de persoon voor wie ik zorg	7	1,3
9. Via het internet afspraken maken met familieleden over de persoon voor wie ik zorg	6	1,1
10. Via het internet vrijwilligers vinden die mij kunnen helpen bij de hulp die ik lever aan de persoon voor wie ik zorg	7	1,3
11. Op een website of met een app nakijken welke hulp door anderen is geleverd aan de persoon voor wie ik zorg.	5	0,9

* Het percentage is berekend o.b.v. n=557

De top drie is:

- Opzoeken van informatie op een website over zorg en ondersteuning
- Via het internet een afspraak maken met een zorgverlener voor de persoon voor wie ik zorg
- Via het internet recepten aanvragen of medische hulpmiddelen bestellen voor de persoon waarvoor men zorgt.

Onderstaande voordelen zijn alleen aan degene voorgelegd, die dat antwoord als één van de drie voordelen heeft aangegeven. Zo hebben bijvoorbeeld 36 respondenten aangegeven dat het opzoeken van medische informatie op een website hen voordeel kan bieden. Alleen aan deze 36 is vervolgens gevraagd welke voordelen men hier in ziet. Hierbij konden zij dan vervolgens één voordeel aankruisen.

Tabel 12.3 Welke voordelen ziet u hierin?

	Lijkt me makkelijk / bespaart tijd	Kan ik daardoor beter helpen	Ben ik geruster over degene voor wie ik zorg	Geeft mij betere informatie over bij de hulp die ik bied	Heb ik beter contact met anderen die helpen
1. Opzoeken van informatie op een website over zorg en ondersteuning	13 (36,1%)	13 (36,1%)	3 (8,3%)	6 (16,7%)	1 (2,8%)
2. Via het internet een afspraak maken met een zorgverlener voor de persoon voor wie ik zorg	22 (84,6%)	3 (11,5%)	1 (3,8%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
3. Via e-mail of een website een vraag stellen aan een zorgverlener over de persoon voor wie ik zorg	11 (61,1%)	4 (22,2%)	0 (0,0%)	3 (16,7%)	0 (0,0%)
4. Via internet een gesprek voeren met een zorgverlener en/of de persoon voor wie ik zorg, waarbij we elkaar kunnen zien	3 (37,5%)	1 (12,5%)	2 (25,0%)	2 (25,0%)	0 (0,0%)
5. Via het internet recepten aanvragen of medische hulpmiddelen bestellen voor de persoon voor wie ik zorg	24 (82,8%)	1 (3,4%)	2 (6,9%)	2 (6,9%)	0 (0,0%)
6. Via het internet de medische gegevens van de persoon voor wie ik zorg inzien bij een zorgverlener om op de hoogte te blijven	5 (45,5%)	2 (18,2%)	2 (18,2%)	2 (18,2%)	0 (0,0%)
7. Zelf gegevens bijhouden over de hulp die ik heb geleverd op een website of met een app	4 (50,0%)	2 (25,0%)	1 (12,5%)	1 (12,5%)	0 (0,0%)
8. Op een website of met een app nakijken welke hulp door anderen is geleverd aan de persoon voor wie ik zorg	3 (37,5%)	1 (12,5%)	2 (25,0%)	2 (25,0%)	0 (0,0%)
9. Via het internet contact hebben met familieleden over de persoon voor wie ik zorg	5 (71,4%)	1 (14,3%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	1 (14,3%)
10. Via het internet afspraken maken met familieleden over de persoon voor wie ik zorg	6 (75,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	2 (25,0%)	0 (0,0%)
11. Via het internet vrijwilligers vinden die mij kunnen helpen bij de hulp die ik lever aan de persoon voor wie ik zorg	3 (50,0%)	1 (16,7%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	2 (33,3%)

13. Gebruik van internet

Het laatste thema van de vragenlijst gaat in op hoe makkelijk of moeilijk men het gebruik van internet vindt en hoe vaak men sport.

Tabel 13.1 Hoe makkelijk of moeilijk vindt u het gebruik van internet?

	Aantal	Percentage
Niet van toepassing, ik maak geen gebruik van internet	10	1,9
Zeer moeilijk	5	0,9
Moeilijk	20	3,7
Neutraal	116	21,6
Gemakkelijk	211	39,3
Zeer gemakkelijk	175	32,6
Totaal	537	100

71,9 procent van de leden vindt het gebruik van internet (zeer) gemakkelijk.

Tabel 13.2 Hoeveel keer heeft u het afgelopen jaar in totaal gesport?

	Aantal	Percentage
Tenminste 52 keer per jaar	242	45,4
Tenminste 12 keer per jaar	118	22,1
Minder dan 12 keer per jaar	59	11,1
Nooit	114	21,4
Totaal	533	100

45,4 procent van de respondenten heeft het afgelopen jaar tenminste 52 keer per jaar gesport.

Tabel 13.3 U kunt hieronder eventuele opmerkingen kwijt:

-
2 maal in de week een uur
2a3keer per week sportschool
2x per Week zwemmen!
Als sport doe ik aan airsoft(paintball)Ik fiets daarnaast elke dag half uur naar school
Als u het over sporten heeft bedoelt u deelnemen aan een sport. Maar wij wandelen en fietsen veel vooral 's zomers en dat telt officieel niet mee maar wij vinden dat dit een andere sport compenseert. Dus zomers en winters 2 x een uur wandelen minimaal en zomers elke week minstens 50 km fietsen.
Als wandelen (met de hond) ook als sport mag worden gekwalificeerd zou mijn score voor " sport" aanzienlijk beter zijn.
ben 70 procent van mijn kracht kwijt soms kan ik wat maar er zijn dagen bij kan ik niks moe pijn om moedeloos van te worden .
Ben geen sporter maar fiets veel

Ben nog lekker gezond zover ik dit zelf kan beoordelen, houden zo. Groet.

Beweeg wel maar sport niet actief

Dat ik niet gesport heb betekend niet dat ik onvoldoende beweging krijg, ik fiets en wandel zeer regelmatig

De 1e lijns zorg (huisarts en praktijk verpleegkundige) hebben te weinig ervaring of informatie over de nieuwe technische ontwikkelingen in de zorg. Of zien dit als een bedreiging voor de eigen beroeps groep.

Doe 1 maal per week aan fitness, daarnaast 1 maal per week aan steps. Verder veel fietsen en we lopen lange afstandspaden.

Doe aan badminton 1x per week, plus wedstrijden. Behalve in de zomervakanties. Zo ook 1x per week naar dansles. Dit is een periode van 2x 12 lessen.

door ernstig ziek zijn en 3 x operatie vorig jaar niet in staat te sporten/overleven en e.e.a. positief benaderen en beleven was al een sport op zich

Door mijn ziekte, pulmonale hypertensie, is het niet meer mogelijk om aan enige vorm van sport te doen.

een dagelijkse wandeling van een half uur maken.

Er gaat niets boven het persoonlijk contact met je zorgverlener, wie het ook maar is. Digitaal contact is gemakkelijke en geld besparend, dat wel, maar het werkt eenzaamheid in de hand, vooral bij de kwetsbare en oudere mensen in onze maatschappij, daar moet men rekening mee blijven houden.

fanatiek sporten lukt niet vanwege mijn lichamelijke conditie, maar ben nu wel bij fysiofit aan het sterker maken van mijn spieren. Ben wel aan de wandel!

fietsen en wandelen niet meegerekend

Fit20 , gymnastiek, wandelen, fietsen, tennis.

ga 3x per week naar fitness

geen

Geen

geen opmerking

geen sport, maar wandel heel veel met mijn hond

Gelukkig ben ik goed gezond. Mijn antwoorden zouden ongetwijfeld anders zijn geweest bij een slechte gezondheid.

Hardlopen en stretching is mijn tool voor een goede gezondheid tot nu toe

Het is heel handig met internet, maar mijn voorkeur gaat uit naar persoonlijk contact. Als ik de berichten hoor over robots in de zorg dan vind ik dat verschrikkelijk !!!!! Laten we alstublieft zo goed mogelijk contact met de huisarts en met elkaar houden, dat geeft persoonlijk meer warmte dan het kille internet.

Het zou makkelijk zijn afspraken te maken met zorgverleners via internet waarbij je in een week- of maandoverzicht diverse momenten kunt kiezen voor een afspraak. Nu wordt er maar een optie geboden.

Ik ben zelf huisarts geweest. Veel vragen zijn voor mij daarom niet van belang en wellicht ook niet representatief.

Ik ben chronisch ziek en loop tegen heel veel muren op

Ik doe aan cardio-fitness

Ik fiets en loop veel. Ben dus veel in beweging

Ik fiets veel, maar vanwege mijn schildklier kom ik eerder aan als af te vallen.

Ik fiets wel vooral zomers en loop met de hond.

ik ga 3x per week naar het fitness centrum

Ik ga elke week naar het reumazwemmen

ik ga niet naar een sport maar wandel iedere dag anderhalf uur en fiets heel veel

Ik heb niet de mogelijkheid om te controleren of wat mijn zorgverlener over mij vastlegt in zijn dossier altijd correct is - Ja, die mogelijkheid heb ik niet of Nee, die mogelijkheid heb ik niet - de vraag is tweërlei uitlegbaar, dat maakt het moeilijk om te beantwoorden. Ik heb afgelopen jaar wel ziektebeelden opgezocht op het internet, maar niet voor mijzelf, daar werd bij het vragen stellen geen rekening mee gehouden.

Ik heb weinig contact met huidige huisarts, ik ben 1 keer gegaan en kreeg een bloedonderzoek, waar niets uitkwam, maar wel veel geld kostte. Later ben ik prima geholpen dankzij mesologie (Marga Meihuizen), waardoor vooral mijn geestelijke conditie enorm verbeterde. Jaren later ben ik van slapeloosheid af geholpen dankzij acupunctuur (Jan Wouters), waardoor ik weer redelijk goed kan functioneren. Maar zou nog wel weer een vervolg behandeling willen hebben. Ik over het algemeen een slechte fysieke conditie, maar kan er mee leven. Ik zal niet snel een huisarts raadplegen, en zeker niet nu de eigen bijdrage zo hoog is, moet de nood wel heel erg groot z

Ik hoef niet aan sport te doen. Heb als melkveehouder genoeg beweging.

ik loop 3 tot 4 keer per week een half uur en fiets zomers 1 ker per 2 weken een tocht van 2 tot 5 uur.

ik loop dagelijks 1 uur

Ik neem aan dat je met sporten bijvoorbeeld een marathon lopen bedoeld, krijg zeker wel mijn half uur beweging per dag.

Ik probeer elke dag een eind te wandelen en zo veel mogelijk te fietsen

Ik probeer minstens elke dag een half uur tot een uur te lopen.

Ik sport 6 x per week, in totaal 7 verschillende sporten

Ik sport niet maar loop wel af en toe langs de zeedijk +/- 5km

Ik sport niet, maar wandel iedere week zo'n 10 km.

Ik sport nooit maar beweeg elke dag wel ca 1 uur

Ik vind dat ik alles wel onder controle heb.

Ik vind het moeilijk om op de site van de zorgverzekeraar te zoeken wat nou specifiek wel of niet vergoed word door bv de basis verzekering. En dan bijv. specifieke medicatie of behandeling

Ik wandel als het even kan elke dag drie kwartier, is dat ook sport?

Ik wandel en fiets veel

ik wandel gemiddeld 5 km. per dag, telt dit ook als sport?

Ik wandel veel. Iedere dag ongeveer acht kilometer

Ik weet niet wat u verstaat onder "gesport". Ik wandel en fiets vaak.

Ik zoek teveel op internet waardoor ik me onnodig zorgen ga maken over mijn gezondheid, ik zou alleen meer vat willen hebben op mijn bloeddruk, maar mijn huisarts adviseert om zelf niet meer te meten omdat het een obsessie wordt.

Ik zou zo graag een alarm knop willen hebben, maar met alleen AOW kan ik geen huur daarvoor betalen! Ik heb geïnformeerd daarnaar en ik meen dat het 30 euro per maand is!!!

Ik zwem 2 keer per week een kilometer daarnaast fiets en wandel ik

In verband met mijn aandoening mag ik niet sporten

Internationale dans is geen sport maar minstens zo inspannend.

internet is een prachtig middel, bespaart ook zeker tijd, echter moet dan wel de informatie voorradig zijn die je nodig hebt. Daarnaast mag internet in mijn ogen nooit het persoonlijke contact gaan wegnemen, zwaar verminderen. Ik ben bij dat soort keuzes bang voor dat de politiek het gaat gebruiken om te kunnen bezuinigen.

kan niet sporten vanwege mijn kwaal aneurysma kransslagaders

linker versleten

Lukt me niet meer in te loggen bij De Friesland !!Mijn Macbook vind het geen veilige site

medicijnen krijgen wij 1x per 3 maanden aangeleverd door Mediq. Die houden precies bij wanneer je ze nodig hebt en dan krijg je netjes een mail wanneer ze af te halen zijn. Ideaal.

Meer inzage in dossiers. En betere communicatie artsen onder elkaar. (tunnel visie)

Mogelijke deelname aan een groepsgesprek is wel afhankelijk van: Plaats, tijdstip en duur van de bijeenkomst. De inhoud van de bijeenkomst. De betrekking van internet en gezondheid is, in mijn ogen, een heel breed onderwerp.

n.v.t.

nee

Nee

Normaal 2 keer per week, nu bezig met een opleiding geen tijd

Nou ja, sporten? Bal oefeningen

Pilatus' gym, een keer in de week.

slechte knieën, slechte rug, en last van mijn armen

Sporten bestaat voor mij uit fietsen. Lopen, hard of gewoon is pijnlijk in mijn rechter kuit, maar als het moet doe ik het wel. Ik heb longkanker gehad en mis een stuk long, boven dien heb ik COPD, ik ben geboren met astma en heb later een chloorgas vergiftiging opgelopen.

Sporten doe ik niet maar fiets wel veel, gebruik nooit de auto.

Sporten was moeilijk in te vullen, voor mijn werk als bezorger loop ik 5 dagen per dag zo n 8 uur per dag intensief

Tenminste 4-5 keer per week

tennis gemiddeld 2x in de week

U stelt dat ik deze vragenlijst in ca. 10 minuten zou moeten kunnen beantwoorden. Ik heb er al met al een half uur over gedaan!. Zo gaat dat met de meeste enquêtes; daarom heb ik bij de eerste uitnodiging niet gereageerd.

veel fietsen en wandelen, afgewisseld met o.a.,tuinwerk

vind sommige vragen niet goed gesteld waardoor het verplichte antwoord niet juist wordt

Volgende keer minder vragen graag, want veel vragen worden regelmatig herhaald.

Voor wat betreft beweging kan ik u meedelen dat wij een boerenbedrijf hebben waar genoeg lichaamsbeweging wordt verricht, maar of je dat sporten kunt noemen weet ik niet.

voornamelijk thuis op de hometrainer

voortaan graag bij alle vragen de mogelijkheid bieden, niet van toepassing

vragenlijst erg gericht op mensen die zorg nodig hebben. Vind vaak de vragen niet op mij van toepassing

Wandel veel met hond

wat nu u sport, wandelen doe ik veel en doe aan denksporten schaken, dammen biljarten

Wat wordt bedoeld met sport? Ik beweeg in ieder geval genoeg meer dan 30 minuten per dag.

Wij wandelen elke dag.

winterseizoen wekelijks uurtje sporten

x

zwem elke morgen 400 meter. 5 keer per week.

zwemmen 1 km per dag, 1 x per week basketballen

Tabel 13.4

Zorgbelang Fryslân wil binnenkort een groepsgesprek organiseren, met betrekking tot internet en gezondheid. Zou u deel willen nemen aan dit groepsgesprek?

	Aantal	Percentage
Ja	29	5,5
Nee	501	94,5
Totaal	530	100

Tabel 13.5 *Mag Zorgbelang Fryslân u vaker vragen om een online-vragenlijst in te vullen?*

	Aantal	Percentage
Ja	186	34,8
Nee	349	65,2
Totaal	535	100

14. Vergelijking met landelijk onderzoek

De in dit onderzoek gebruikte vragenlijst is op verzoek van het Ministerie van Volksgezondheid tevens uitgezet door Nictiz en het NIVEL. Hiervoor is gebruik gemaakt van het Consumentenpanel Gezondheidszorg van het NIVEL. Uit dit panel is een representatieve steekproef (naar leeftijd en geslacht) van de Nederlandse bevolking getrokken van 18 jaar en ouder.

Afwijkingen van landelijke cijfers zijn hieronder gepresenteerd (afwijking op antwoord van 5% of hoger). Afwijkingen op 'behoeftevragen' zijn niet getoond omdat antwoordcategorieën in het landelijke rapport samengevoegd zijn en 'behoeftepercentages' afhankelijk zijn van het aandeel mensen dat wel gebruik gemaakt heeft van e-Health diensten.

Voordelen e-Health

- Respondenten van DFZ noemen het 'via internet een afspraak maken met de zorgverlener' minder vaak als voordeel (35,4 procent t.o.v. 41 procent landelijk). Dit geldt ook voor het in geval van nood een alarm verzenden door middel van een apparaatje (5,2 procent t.o.v. 11 procent landelijk).

Huisarts

- Respondenten van DFZ geven minder vaak aan dat er een behandeling nodig was, als zij naar de huisarts zijn gegaan doordat zij informatie op internet gelezen hebben (20 procent t.o.v. 32 procent landelijk)
- Respondenten van DFZ hebben minder vaak contact met de huisarts gehad in het afgelopen jaar (76,3 procent t.o.v. 83 procent landelijk)
- Respondenten van DFZ geven vaker aan dat het mogelijk is om via internet een herhaalrecept aan te vragen bij de huisarts (37,1 procent t.o.v. 29 procent landelijk).

Medisch specialist

- In het landelijk onderzoek geven respondenten vaker aan dat het niet mogelijk is om via internet een afspraak te maken met de medisch specialist (32 procent landelijk t.o.v. 19,6 procent DFZ).

Fysiotherapeut

- Respondenten van DFZ geven vaker aan dat het mogelijk is om online een afspraak te maken bij de fysiotherapeut (17,2 procent t.o.v. 11 procent landelijk). Dit geldt ook voor het ontvangen van herinneringen voor een afspraak per e-mail of sms (21,3 procent t.o.v. 10 procent landelijk).

GGZ-hulpverlener

- Een groter deel van de respondenten van DFZ geeft aan dat het mogelijk is om per e-mail of sms een herinnering te ontvangen voor een afspraak bij de GGZ hulpverlener (34,3 procent t.o.v. 21 procent landelijk)
- Een groter deel van de respondenten van DFZ geeft aan dat het mogelijk is via het internet een herhaalrecept aan te vragen bij de GGZ hulpverlener (17,6 procent t.o.v. 11 procent landelijk)
- Respondenten van DFZ geven vaker aan dat online hun medische gegevens in kunnen zien bij de GGZ hulpverlener (23,5 procent t.o.v. 3 procent landelijk).
- Ook geven respondenten van DFZ vaker aan dat het mogelijk is om via e-mail of de website een vraag te stellen aan de GGZ hulpverlener (29,4 procent t.o.v. 19 procent landelijk).

Belemmerende factoren

- Respondenten van DFZ geven minder vaak aan dat zij belemmerende factoren ervaren bij het gebruik van internet (5,7 procent t.o.v. 32 procent landelijk).

15. Conclusie

Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat er een grote behoefte is aan het kunnen gebruiken van e-Health opties. Vooral het online afspraken maken en het inzien van het eigen medisch huisartsendossier scoren hoog.

Wij maken bij het interpreteren van deze resultaten twee voorbehouden. Ten eerste: wij namen de enquête af via het internet. Het is daarom waarschijnlijk dat in de responsgroep de niet-internet gebruikers ontbreken. Die zitten in de non-responsgroep. Het beeld dat deze enquête oproept, is daarom vertekend. Het tweede voorbehoud betreft de meetmethode. Het meten van wensen en behoeften wil nog niet zeggen dat respondenten daadwerkelijk gebruik gaan maken van een e-Health aanbod. Het zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat zij uit gewoonte of vanwege gebruikers onvriendelijke software toch telefonisch afspraken blijven maken ook al hebben ze online als alternatief.

De resultaten van deze enquête zijn daarom niet hard genoeg om algemene beleidswijzigingen voor te stellen bij zorgprofessionals, zorgverzekeraars en gemeenten. Wel dringen wij aan op experimenten met e-Health zoals opties van afspraken maken en dossier inzien. De zorgverzekeraar De Friesland dient e-Health te faciliteren/stimuleren en op te nemen in haar inkoopbeleid.

Resultaten naar leeftijd

Hieronder staan de resultaten afgezet naar leeftijd, waarbij alleen de kruistabellen waarin een significant verschil gevonden is gerapporteerd zijn. Hiervoor is gebruik gemaakt van een Chi-kwadraat toets.

Hieronder staan een aantal manieren om contact te hebben met een huisarts.

Wij vragen u om per manier - als deze mogelijk is - aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte in het afgelopen jaar. [Via internet een afspraak maken met mijn huisarts]

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	17	11.8%	0.0%	11.8%	5.9%	70.6%
31-45	47	2.1%	4.3%	6.4%	29.8%	57.4%
46-60	125	2.4%	0.8%	14.4%	21.6%	60.8%
61-75	185	0.5%	3.2%	24.3%	34.1%	37.8%
76+	33	6.1%	9.1%	27.3%	33.3%	24.2%
Totaal	407	2.2%	2.9%	18.9%	28.5%	47.4%

Hieronder staan een aantal manieren om contact te hebben met een huisarts.

Wij vragen u om per manier - als deze mogelijk is - aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte in het afgelopen jaar. [Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn huisarts]

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	17	0.0%	0.0%	11.8%	0.0%	88.2%
31-45	47	0.0%	0.0%	8.5%	27.7%	63.8%
46-60	123	0.8%	0.0%	16.3%	24.4%	58.5%
61-75	184	1.6%	1.1%	22.3%	31.5%	43.5%
76+	32	3.1%	0.0%	28.1%	43.8%	25.0%
Totaal	403	1.2%	0.5%	18.9%	28.5%	50.9%

Hieronder staan een aantal manieren om contact te hebben met een huisarts.

Wij vragen u om per manier - als deze mogelijk is - aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte in het afgelopen jaar.
[Via internet een herhaalrecept aanvragen]

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	17	11.8%	11.8%	11.8%	5.9%	58.8%
31-45	47	8.5%	12.8%	0.0%	21.3%	57.4%
46-60	125	3.2%	24.0%	11.2%	11.2%	50.4%
61-75	187	3.7%	24.1%	13.9%	19.3%	39.0%
76+	36	5.6%	38.9%	22.2%	11.1%	22.2%
Totaal	412	4.6%	23.5%	12.1%	15.8%	43.9%

Hieronder staan een aantal manieren om contact te hebben met een huisarts.

Wij vragen u om per manier - als deze mogelijk is - aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte in het afgelopen jaar.
[Via e-mail of een website een vraag stellen aan mijn huisarts]

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	17	5.9%	0.0%	5.9%	17.6%	70.6%
31-45	45	2.2%	2.2%	22.2%	22.2%	51.1%
46-60	125	2.4%	3.2%	18.4%	23.2%	52.8%
61-75	185	2.7%	0.5%	27.6%	33.0%	36.2%
76+	34	2.9%	5.9%	41.2%	32.4%	17.6%
Totaal	406	2.7%	2.0%	24.4%	28.1%	42.9%

Hieronder staan een aantal manieren om contact te hebben met een huisarts.

Wij vragen u om per manier - als deze mogelijk is - aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte in het afgelopen jaar.
[Via internet mijn medische gegevens inzien die mijn huisarts bijhoudt]

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	17	5.9%	0.0%	17.6%	11.8%	64.7%
31-45	47	2.1%	2.1%	12.8%	25.5%	57.4%
46-60	124	0.0%	0.0%	9.7%	21.0%	69.4%
61-75	185	0.5%	0.0%	18.9%	28.1%	52.4%
76+	35	2.9%	0.0%	25.7%	34.3%	37.1%
Totaal	406	1.0%	0.2%	15.9%	25.5%	57.4%

*Het afgelopen jaar heb ik:
[Via internet informatie gezocht over of ik met een bepaald probleem naar mijn huisarts zou moeten gaan]*

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 31	22	36.4%	27.3%	4.5%	9.1%	22.7%
31-45	58	24.1%	31.0%	8.6%	20.7%	15.5%
46-60	174	13.2%	27.0%	22.4%	25.3%	12.1%
61-75	242	17.8%	25.6%	22.3%	26.9%	7.4%
76+	41	9.8%	19.5%	34.1%	29.3%	7.3%
Totaal	537	17.1%	26.3%	21.0%	25.1%	10.4%

*Het afgelopen jaar heb ik:
[Zelf gegevens bijgehouden over mijn voeding en/of dieet via internet of met een app op mijn telefoon of tablet]*

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	22	22.7%	18.2%	40.9%	13.6%	4.5%
31-45	58	10.3%	12.1%	27.6%	39.7%	10.3%
46-60	175	4.0%	10.3%	36.0%	39.4%	10.3%
61-75	238	3.4%	8.8%	37.8%	41.6%	8.4%
76+	41	0.0%	2.4%	34.1%	53.7%	9.8%
Totaal	534	4.9%	9.6%	36.0%	40.4%	9.2%

*Het afgelopen jaar heb ik:
[Een apparaat of mobiele app gebruikt dat mijn lichamelijke activiteit bijhoudt, zoals een stappenteller bijv. tijdens het sporten]*

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	21	14.3%	14.3%	28.6%	23.8%	19.0%
31-45	58	10.3%	24.1%	25.9%	29.3%	10.3%
46-60	174	3.4%	21.8%	28.7%	34.5%	11.5%
61-75	244	3.3%	13.9%	40.2%	34.0%	8.6%
76+	41	4.9%	4.9%	43.9%	41.5%	4.9%
Totaal	538	4.6%	16.9%	34.8%	33.8%	9.9%

Het afgelopen jaar heb ik:

[Een automatische herinnering om medicijnen in te nemen ingesteld op mijn telefoon]

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	22	4.5%	18.2%	27.3%	22.7%	27.3%
31-45	58	1.7%	6.9%	31.0%	43.1%	17.2%
46-60	174	1.7%	5.2%	28.2%	41.4%	23.6%
61-75	244	1.2%	7.0%	34.4%	46.3%	11.1%
76+	40	0.0%	5.0%	47.5%	42.5%	5.0%
Totaal	538	1.5%	6.7%	32.7%	43.1%	16.0%

Het afgelopen jaar heb ik:

[Een computerspel (game) gespeeld om gezond(er) gedrag aan te leren of om beter te leren omgaan met de gevolgen van een ziekte]

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	22	9.1%	9.1%	36.4%	31.8%	13.6%
31-45	58	1.7%	0.0%	37.9%	43.1%	17.2%
46-60	173	1.2%	0.6%	46.2%	45.1%	6.9%
61-75	243	0.0%	2.9%	50.2%	40.3%	6.6%
76+	41	0.0%	2.4%	53.7%	41.5%	2.4%
Totaal	537	0.9%	2.0%	47.3%	41.9%	7.8%

Welke van de volgende manieren om contact te hebben zijn mogelijk bij uw huisarts?

[Via internet een afspraak maken met mijn huisarts]

Leeftijd	n	Niet mogelijk	Weet niet of dit mogelijk is	Wel mogelijk
< 30	17	35.3%	23.5%	41.2%
31-45	47	48.9%	38.3%	12.8%
46-60	122	45.1%	48.4%	6.6%
61-75	183	32.8%	52.5%	14.8%
76+	34	29.4%	41.2%	29.4%
Totaal	403	38.2%	47.4%	14.4%

*Welke van de volgende manieren om contact te hebben zijn mogelijk bij uw huisarts?
[Via e-mail of sms een herinnering ontvangen voor een afspraak met mijn huisarts]*

Leeftijd	n	Niet mogelijk	Weet niet of dit mogelijk is	Wel mogelijk
< 30	17	47.1%	52.9%	0.0%
31-45	47	48.9%	51.1%	0.0%
46-60	122	46.7%	49.2%	4.1%
61-75	178	27.0%	66.3%	6.7%
76+	33	24.2%	60.6%	15.2%
Totaal	397	36.3%	58.2%	5.5%

*Welke van de volgende manieren om contact te hebben zijn mogelijk bij uw huisarts?
[Via internet mijn medische gegevens inzien die mijn huisarts bijhoudt]*

Leeftijd	n	Niet mogelijk	Weet niet of dit mogelijk is	Wel mogelijk
< 30	17	29.4%	64.7%	5.9%
31-45	47	34.0%	63.8%	2.1%
46-60	122	36.1%	62.3%	1.6%
61-75	180	21.1%	74.4%	4.4%
76+	33	30.3%	57.6%	12.1%
Totaal	399	28.3%	67.7%	4.0%

Welke van de volgende manieren om contact te hebben zijn mogelijk bij uw medisch specialist? [Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn medisch specialist]

Leeftijd	n	Niet mogelijk	Weet niet of dit mogelijk is	Wel mogelijk
< 30	5	20.0%	80.0%	0.0%
31-45	18	27.8%	55.6%	16.7%
46-60	75	21.3%	77.3%	1.3%
61-75	130	7.7%	86.9%	5.4%
76+	19	15.8%	73.7%	10.5%
Totaal	247	14.2%	80.6%	5.3%

Hieronder staat een aantal manieren om contact te hebben met een medisch specialist.
 Wij vragen u om per manier aan te kruisen of u hiervan het afgelopen jaar gebruik maakte.
 [Via internet een herhaalrecept aanvragen bij mijn medisch specialist]

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	5	0.0%	0.0%	0.0%	20.0%	80.0%
31-45	18	0.0%	11.1%	0.0%	27.8%	61.1%
46-60	76	0.0%	0.0%	11.8%	32.9%	55.3%
61-75	130	0.8%	0.8%	24.6%	30.8%	43.1%
76+	20	0.0%	5.0%	55.0%	15.0%	25.0%
Totaal	249	0.4%	1.6%	20.9%	29.7%	47.4%

Hieronder staat een aantal manieren om contact te hebben met een medisch specialist.
 Wij vragen u om per manier aan te kruisen of u hiervan het afgelopen jaar gebruik maakte.
 [Via e-mail of een website een vraag stellen aan mijn medisch specialist]

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	5	20.0%	0.0%	0.0%	0.0%	80.0%
31-45	18	5.6%	5.6%	16.7%	22.2%	50.0%
46-60	76	2.6%	0.0%	14.5%	31.6%	51.3%
61-75	131	0.8%	0.0%	26.7%	35.9%	36.6%
76+	20	0.0%	5.0%	55.0%	15.0%	25.0%
Totaal	250	2.0%	0.8%	24.0%	31.2%	42.0%

Hieronder staat een aantal manieren om contact te hebben met een medisch specialist.
 Wij vragen u om per manier aan te kruisen of u hiervan het afgelopen jaar gebruik maakte. [Via internet een gesprek voeren met mijn medisch specialist, waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet]

Leeftijd	n	Eén keer	Vaker	Nee, zou dit ook niet willen	Nee, weet ook niet of ik dit zou willen	Nee, maar zou het wel willen
< 30	5	0.0%	0.0%	20.0%	60.0%	20.0%
31-45	18	0.0%	5.6%	27.8%	38.9%	27.8%
46-60	76	0.0%	0.0%	27.6%	46.1%	26.3%
61-75	130	0.0%	0.0%	38.5%	40.8%	20.8%
76+	19	0.0%	0.0%	57.9%	31.6%	10.5%
Totaal	248	0.0%	0.4%	35.5%	41.9%	22.2%

Wilt u bij elke stelling aangeven of u dit voor uzelf als een probleem ervaart dat zo groot is dat u er een oplossing voor wil vinden?

[Ik word niet goed begrepen door anderen (vrienden, kennissen, zorgverleners) als het gaat over mijn gezondheid]

Leeftijd	n	Ja	Nee
< 30	14	50.0%	50.0%
31-45	31	6.5%	93.5%
46-60	88	13.6%	86.4%
61-75	117	20.5%	79.5%
76+	20	10.0%	90.0%
Totaal	270	17.4%	82.6%

Wilt u maximaal drie nummers kiezen waarvan u vindt dat ze voor u zelf in uw huidige situatie voordeel kunnen bieden? [Via het internet mijn eigen medische gegevens inzien bij een zorgverlener]

Leeftijd	n	Niet geselecteerd	Ja
< 30	22	86.4%	13.6%
31-45	58	74.1%	25.9%
46-60	175	61.1%	38.9%
61-75	249	63.5%	36.5%
76+	43	81.4%	18.6%
Totaal	547	66.2%	33.8%

Wilt u maximaal drie nummers kiezen waarvan u vindt dat ze voor u zelf in uw huidige situatie voordeel kunnen bieden? [Via het internet medische hulpmiddelen bestellen]

Leeftijd	n	Niet geselecteerd	Ja
< 30	22	95.5%	4.5%
31-45	58	96.6%	3.4%
46-60	175	93.1%	6.9%
61-75	249	85.9%	14.1%
76+	43	83.7%	16.3%
Totaal	547	89.6%	10.4%

Wilt u maximaal drie nummers kiezen waarvan u vindt dat ze voor u zelf in uw huidige situatie voordeel kunnen bieden? [Zelf gegevens bijhouden over mijn gezondheid op een website of met een app]

Leeftijd	n	Niet geselecteerd	Ja
< 30	22	81.8%	18.2%
31-45	58	89.7%	10.3%
46-60	175	93.7%	6.3%
61-75	249	96.8%	3.2%
76+	43	93.0%	7.0%
Totaal	547	94.1%	5.9%

Welke belemmeringen ervaart u?

[Zorgen om de betrouwbaarheid van gezondheidsinformatie via internet]

Leeftijd	n	Niet geselecteerd	Ja
< 30	22	90.9%	9.1%
31-45	58	96.6%	3.4%
46-60	175	100.0%	0.0%
61-75	249	99.6%	0.4%
76+	43	100.0%	0.0%
Totaal	547	99.1%	0.9%

Welke belemmeringen ervaart u?

[Tijdsgebrek om me hierin te verdiepen]

Leeftijd	n	Niet geselecteerd	Ja
< 30	22	95.5%	4.5%
31-45	58	100.0%	0.0%
46-60	175	100.0%	0.0%
61-75	249	100.0%	0.0%
76+	43	100.0%	0.0%
Totaal	547	99.8%	0.2%

www.zorgbelang-fryslan.nl